

І. Я. ВЕРЕС

Ірина Ярославівна Верес, кандидат юридичних наук, доцент, доцент Львівського національного університету імені Івана Франка

ОРГАНІЗАЦІЯ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ АВТОРСЬКИМИ ТА (АБО) СУМІЖНИМИ ПРАВАМИ

Суб'єкт авторського і (або) суміжних прав не в змозі відслідковувати усі можливі випадки використання своїх об'єктів права інтелектуальної власності чи контактувати з усіма користувачами таких прав задля укладення ліцензійних договорів та отримання винагороди за використання цих об'єктів. Водночас для переважної більшості користувачів на практиці неможливо отримати дозвіл на використання кожного об'єкта авторського права і суміжних прав від кожного суб'єкта таких прав. Організація колективного управління є важливим посередницьким ланцюжком між суб'єктами авторського права і суміжних прав та користувачами таких прав, що дає змогу вирішити зазначені проблеми¹.

Питання про організацій колективного управління розглядалися у наукових працях вчених, зокрема Л. Р. Щерби, Ю. М. Капіци, І. Є. Якубівського та інших.

Відповідно до ст. 1 Закону України (далі – ЗУ) «Про авторське право і суміжні права» організація колективного управління (організація колективного управління майновими правами) – це організація, що управляє на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і не має на меті одержання прибутку.

Проаналізуємо ознаки організації колективного управління.

1. Організації колективного управління – це об'єднання суб'єктів авторського права та (або) суміжних прав (непідприємницькі товариства) або державні організації, установчі документи яких передбачають здійснення функцій колективного управління авторськими та (або) суміжними правами.

У ч. 2 ст. 47 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» зазначено, що організації колективного управління створюються суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав та мають статус юридичної особи, згідно із законом. Організації колективного управління не мають права займатися комерційною діяльністю чи використовувати будь-яким способом об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, доручених їм для управління (ч. 2 ст. 48). Згідно з ч. 5 ст. 48 суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав можуть також доручати управління своїми майновими правами на колективній основі відповідним державним організаціям, установчі документи яких передбачають здійснення таких функцій.

З переліком організацій колективного управління можна ознайомитися на офіційному сайті Державної служби інтелектуальної власності. Організаціями колективного управління визначено Всеукраїнське об'єднання суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг», Державну організацію «Українське агентство з авторських та суміжних прав», Об'єднання підприємств «Український музичний альянс», Об'єднання підприємств «Українська ліга музичних прав» тощо.

Відповідно до ЗУ «Про об'єднання громадян» від 22 березня 2012 р. громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів. Громадське об'єднання за організаційно-правовою формою утворюється як громадська організація або громадська спілка. Громадська організація – це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи. Громадська спілка – це громадське об'єднання, засновниками якого є юридичні особи приватного права, а членами (учасниками) можуть бути юридичні особи приватного права та фізичні особи. Громадське об'єднання може здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи або без такого статусу. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи – це непідприємницьке товариство, основною метою якого не є одержання прибутку. Отже, згідно з чинним законодавством організації колективного управління виступають як непідприємницькі товариства.

У юридичній літературі висловлено думку, що надання можливості організаціям колективного управління отримувати прибуток за свою діяльність в жодному разі не порушує прав чи інтересів авторів та правоволодільців, а навпаки – надає їм більший обсяг прав у виборі своїх представників щодо колективного управління авторськими та суміжними правами. Адекватною цілям колективного управління можна вважати організаційно-правову форму підприємницького товариства, за винятком виробничого колективу, повного товариства, акціонерного товариства, оскільки передбачена останніми обов'язкова особиста участь члена кооперативу в його діяльності та статус акціонера не повною мірою відповідають специфіці відносин колективного управління².

При аналізі даного питання є цікавою практика законодавства ЄС. Відповідно до Директиви Європейського парламенту і Ради 2014/16/ЄС від 26 лютого 2014 р. про колективне управління авторськими і

суміжними правами та мультимедійне ліцензування музичних творів, які використовуються онлайн на внутрішньому ринку, розмежовуються організації колективного управління та незалежні організації управління. Організації колективного управління – це будь-яка організація, яка уповноважена на підставі закону, договору уступки, ліцензії або будь-якої домовленості на управління авторськими або суміжними правами в інтересах більш ніж одного правоволодільця, єдиною і основною метою діяльності якої не є отримання прибутку правоволодільцями, і яка відповідає одному або двом наступним критеріям: належить своїм членам або контролюється ними; створена без мети отримання прибутку (ст. 3 Директиви). Незалежна організація управління – це будь-яка організація, яка уповноважена на підставі закону, договору уступки, ліцензії або будь-якої домовленості на управління авторськими або суміжними правами в інтересах більш ніж одного правоволодільця, єдиною і основною метою діяльності якої є отримання прибутку правоволодільцями, і яка відповідає одному або двом наступним критеріям: не належить правоволодільцям і не контролюється ними, повністю або частково; і створена з метою отримання прибутку. Варто було б у ЗУ «Про авторське право і суміжні права» передбачити дані види організації колективного управління.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 21 травня 2003 р. «Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» організація колективного управління зобов'язана стати на облік у Державній службі протягом 30 днів після її державної реєстрації. Після взяття на облік організації колективного управління Державна служба видає свідоцтво про облік установленого зразка. Право займатися діяльністю організації колективного управління виникає з моменту видачі свідоцтва про облік організації колективного управління. Організація може бути взята на облік, якщо вона: а) є юридичною особою; б) не має на меті прямо або опосередковано одержувати прибуток; в) має метою діяльності управління на колективній основі майновими правами суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав; г) не має права займатися господарською комерційною діяльністю чи використовувати будь-яким чином об'єкти авторського права і (або) суміжних прав, доручені їй для управління; ґ) поширює свою діяльність на територію всієї України і має місцеві осередки або представництва в більшості областей України; д) створена засновниками, об'єднує членів (учасників) організації, які є суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав і передали на підставі договорів власні майнові права в колективне управління цій організації; е) має статут, що відповідає вимогам законодавства, зокрема у сфері авторського права і суміжних прав.

Заява про взяття на облік організації колективного управління розглядається Державною службою протягом 15 робочих днів з дня подання всіх необхідних документів. Свідоцтво видається протягом трьох робочих днів після прийняття рішення про взяття на облік організації колективного управління. Поставлена на облік організація колективного управління заноситься до реєстру.

Слід звернути увагу, що організація колективного управління є об'єднанням суб'єктів авторських та (або) суміжних прав.

Всеукраїнське об'єднання суб'єктів авторських і суміжних прав «Оберіг» (далі – «Позивач») звернулося до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовом до Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України (далі – «Відповідач», «Департамент») з проханням скасувати рішення Державного департаменту інтелектуальної власності та анулювати видане Державним департаментом інтелектуальної власності свідоцтво про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією на ім'я Об'єднання підприємств «Українська ліга музичних прав» та свідоцтво про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією на ім'я Об'єднання підприємств «Український музичний альянс». Як зазначив у судовому засіданні представник Позивача, при прийнятті оскаржуваного рішення Відповідачем було порушено визначені чинним законодавством України обов'язкові критерії визначення уповноваженої організації колективного управління, яка здійснюватиме збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм. На той час дійсний Порядок визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм визначено наказом Міністерства освіти і науки України від 22 грудня 2008 р. № 1175, передбачав вимогу, що організація колективного управління може бути визначена уповноваженою організацією, якщо вона: створена суб'єктами суміжних прав (крім організацій мовлення), не є державною організацією та має повноваження відповідних суб'єктів суміжних прав здійснювати управління на колективній основі їх майновими правами. Як підтверджується матеріалами справи, а саме Протоколом установчих зборів зі створення об'єднання підприємств «Український музичний альянс», об'єднання було засновано Приватним підприємством «Юкрейниан Рекордс», ТОВ «Мюзик Фактори Груп», ТОВ «Б.У.М.», ЗАТ «Нова Рекордз», СП «Київ-Євро Стар». Згідно з Протоколом установчих зборів зі створення об'єднання підприємств «Українська Ліга Музичних Прав», об'єднання було засновано Приватним підприємством «Юкрейниан Рекордз», Приватним підприємством «Українське Музичне Видавництво», ТОВ «Комп Мюзік». Водночас жодних доказів на підтвердження того, що вищезазначені юридичні особи, засновники ОП «Український музичний альянс» та ОП «Українська Ліга Музичних Прав», є суб'єктами суміжних прав, ні оскаржуване рішення Відповідача, ані подані Третіми особами 2 та 3 документи не містять. Таким чином, Суд звертає увагу на те, що при прийнятті оскаржуваного рішення Відповідач, всупереч вимогам закону, не переконався в тому, що ОП «Український музичний альянс» та ОП «Українська Ліга Музичних Прав» було створено суб'єктами суміжних прав (що повинно було підтверджуватися належними доказами), що, в свою чергу, суперечить принципу обґрунтованості рішення суб'єкта владних повноважень³.

2. Організації колективного управління здійснюють колективне управління авторськими та (або) суміжними правами на підставі договорів або на підставі закону.

Відповідно до ч. 3 ст. 48 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» повноваження на колективне управління майновими правами передаються організаціям колективного управління авторами та іншими суб'єктами авторського права і (або) суміжних прав на основі договорів, укладених у письмовій формі. Проте Закон регулює ситуацію, коли суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав не передали організаціям колективного управління повноважень на управління своїми правами. За таких умов суб'єкти авторського права і (або) суміжних прав, які не передали організаціям колективного управління повноважень на управління своїми правами, в тому числі щодо збирання винагороди, мають право вимагати від організацій колективного управління, які таку винагороду за використання їхніх творів і об'єктів суміжних прав зібрали, виплати цієї винагороди, а також вимагати вилучення своїх творів і об'єктів суміжних прав із дозволів на використання, які надаються організаціям колективного управління шляхом укладання договорів з особами, які використовують ці об'єкти. Організації колективного управління мають право резервувати на особому рахунку суми незапитаної винагороди, що надійшла їм від осіб, які використовують об'єкти авторського права і (або) суміжних прав. Після трьох років від дня надходження на рахунок організації колективного управління відповідних сум суми незапитаної винагороди можуть бути використані для чергових виплат суб'єктам авторського права і (або) суміжних прав або спрямовані на інші цілі, передбачені їх статутами, в інтересах суб'єктів авторського права і суміжних прав (ч. 2, 3 ст. 48 ЗУ «Про авторське право і суміжні права»).

Роз'яснення щодо даного питання передбачені у постанові Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Відповідно до п. 9.1 цього документа господарським судам необхідно мати на увазі, що згідно з приписами пункту «в» частини першої ст. 49 Закону України «Про авторське право і суміжні права» до функцій організації колективного управління належать збір, розподіл і виплата зібраної винагороди за використання об'єктів авторського і (або) суміжних прав не лише суб'єктам авторського і (або) суміжних прав, правами яких вони управляють, а також й іншим суб'єктам прав відповідно до цього Закону. Надавши організаціям колективного управління можливість дозволяти використання об'єктів авторського права, які хоча й не перебувають в їх управлінні, але не вилучені з нього в установленому порядку, законодавець врахував специфіку діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють постійне використання великої кількості різноманітних об'єктів авторського права, завчасне визначення переліку яких (із встановленням правовласників та одержанням необхідного дозволу від кожного з них) є надмірно складним або взагалі неможливим (телерадіоорганізації; особи, які здійснюють ретрансляцію телерадіопрограм; власники закладів, де відбувається публічне виконання творів тощо). Такий підхід водночас забезпечує дотримання прав суб'єктів авторського права – як щодо дозволу на використання творів, так і стосовно отримання винагороди – та дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати використання необмеженого переліку творів без порушення майнових авторських прав, уклавши відповідний договір з однією організацією колективного управління.

3. Здійснюючи колективне управління авторськими і суміжними правами, організації колективного управління виступають представниками суб'єктів авторського і (або) суміжних прав.

Відповідно до ч. 1 ст. 49 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» організації колективного управління повинні виконувати надані їм функції від імені суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав. У юридичній літературі запропоновано, щоб поняття «організації колективного управління» містило вказівку на можливість її альтернативного статусу, як представника, агента (комісіонера) і довірчого управителя об'єктами авторського права і суміжних прав довірительів – творців чи їх правонаступників⁴.

У судовій практиці виникло питання про процесуальний статус організації колективного управління в суді.

Відповідно до п. 49 постанови Пленуму Вищого господарського суду від 17 жовтня 2012 р. «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності»⁵, за наявності договорів з суб'єктами авторського права та (або) суміжних прав на управління їх майновими правами, організації колективного управління відповідно до ст. 45 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» мають право звертатися до господарського суду з позовами про відшкодування збитків (матеріальної шкоди), включаючи упущену вигоду або стягнення доходу, отриманих порушником внаслідок порушення ним авторського права та (або) суміжних прав. У разі звернення організації колективного управління до суду з позовом про захист прав суб'єктів авторського права суд повинен з'ясувати обсяг повноважень цієї організації згідно з договорами, укладеними цією організацією та суб'єктом авторського права. Організації, діючи в межах наданим їм суб'єктами авторського права та (або) суміжних прав повноважень чи на підставі ст.ст. 42, 43 ЗУ «Про авторське право і суміжні права», звертаються до господарського суду з позовами на захист прав таких суб'єктів без подання їх довіреностей на право представництва у суді в кожному конкретному випадку. Документами, що підтверджують право організації на звернення до суду із заявою про захист авторського права та (або) суміжних прав, є: видане Міністерством освіти і науки України свідоцтво про облік організацій колективного управління, свідоцтво про визнання організації уповноваженою організацією колективного управління згідно із ст.ст. 42, 43 названого Закону; статут організації, що управляє майновими правами на колективній основі; в інших випадках, ніж передбачені згаданими статтями ЗУ «Про авторське право і суміжні права» – договір з особою, якій належать відповідні права, на управління майновими правами на колективній основі та (або) договір з іноземною організацією, що управляє аналогічними правами, і документи, що

підтверджуються наявність у неї відповідних повноважень. Спір за участю організації колективного управління може бути вирішений господарським судом без участі конкретної особи, чий майнові інтереси представляє така організація. За необхідності господарський суд може залучити її до участі у справі як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору (ст. 27 ГПК).

Отже, проаналізувавши позицію Вищого господарського суду України, можна зробити висновок, що організація колективного управління виступає у процесі позивачем і, відповідно, підсудність визначається з її урахуванням (в порядку господарського судочинства).

Іншу позицію підтримує Верховний суд України щодо визначення процесуального становища організації колективного управління.

Відповідно до п. 7 постанова Пленуму Верховного суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 4 червня 2010 р.⁶, згідно з підпунктом «г» частини першої ст. 49 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» організації колективного управління повинні виконувати від імені суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав і на основі одержаних від них повноважень, зокрема, таку функцію: звертатися до суду за захистом прав суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав відповідно до статутних повноважень та доручення цих суб'єктів. При цьому окреме доручення для представництва в суді не є обов'язковим. Разом із тим така організація, пред'явивши позов, не є позивачем, оскільки вона звертається до суду в порядку, передбаченому ст. 45 ЦПК, за захистом прав суб'єктів авторського і (або) суміжних прав, на захист інтересів якого звернулася організація. У випадку, якщо організація колективного управління звертається на захист прав фізичних осіб, такий спір розглядається в порядку цивільного судочинства. Якщо вона звертається на захист юридичних осіб, то, залежно від суб'єктного складу, спір розглядається в порядку господарського судочинства. Документами, які підтверджують право організації на звернення до суду за захистом авторського і (або) суміжних прав, є: свідоцтво про облік організації колективного управління; Статут; договір із суб'єктом авторського права і (або) суміжних прав на управління майновими правами на колективній основі; у певних випадках – договір з аналогічними іноземними організаціями, що управляють такими є правами, чи довіреність.

Позиція Верховного Суду України є обґрунтованою і отримала відображення у рішеннях суду, зокрема у постанові Вищого господарського суду від 15 лютого 2011 р. у справі № 54/ 9 (05-5-54 /2408)⁷; постанові Вищого господарського суду від 1 березня 2011 р. у справі № 54 /41⁸; постанові Вищого господарського суду від 8 лютого 2011 р. у справі № 39/257-20 /354⁹.

В юридичній літературі запропоновано визначення поняття «організація колективного управління». Організація колективного управління – це юридична особа, створена авторами, виконавцями, виробниками фонограми, виробниками відеограми чи їх правонаступниками в організаційно-правовій формі господарського товариства (за винятком виробничого кооперативу, повного товариства та акціонерного товариства) або невідприємницького товариства і сертифікованої відповідно Закону¹⁰. Організація колективного управління – це юридична особа, створена як добровільне об'єднання (асоціація) авторів, виконавців, виробників фонограми, виробників відеограми чи їх правонаступників, що здійснює представницьке, агентське або довірче управління об'єктами авторського права і суміжних прав та сертифікована відповідно до Закону¹¹.

Згідно зі ст. 1 Проекту ЗУ «Про колективне управління правами на твори, виконання, фонограми, відеограми» від 7 травня 2008 р. організація колективного управління правами на твори, виконання, фонограми, відеограми (організація колективного управління) – юридична особа, яка створена як добровільне об'єднання (асоціація) авторів, виконавців, виробників фонограми, виробників відеограми чи їх правонаступників та сертифікована відповідно до цього Закону.

Беручи до уваги вищеведене, можна запропонувати визначення організації колективного управління як юридичної особи, створеної як добровільне об'єднання (асоціація) авторів, виконавців, виробників фонограми, виробників відеограми чи їх правонаступників, або створеної як господарське товариство; що здійснює представницьке, агентське або довірче управління об'єктами авторського права і суміжних прав.

¹ Каница Ю. М. Авторське право і суміжні прав в Європі : моногр. / Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, О. В. Жувака. – К. : Логос, 2012. – 696 с. – С. 308.

² Майданик Л. Р. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України : моногр. / Л. Р. Майданик. – К., 2013. – 248 с. – С. 77.

³ Постанова Окружного суду міста Києва від 29 березня 2011 р. // Судова справа № 2а-4293/09/2670.

⁴ Майданик Л. Р. Вказана праця. – С. 78.

⁵ Постанови Пленуму Вищого господарського суду від 17 жовтня 2012 р. «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності».

⁶ Постанова Пленуму Верховного суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 4 червня 2010 р.

⁷ Постанова Вищого господарського суду від 15 лютого 2011 у справі № 54/9 (05-5-54 /2408).

⁸ Постанова Вищого господарського суду від 1 березня 2011 р. у справі № 54/41.

⁹ Постанова Вищого господарського суду від 8 лютого 2011 р. у справі № 39/257-20/354.

¹⁰ Щерба Л. Р. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». – К., 2013. – 19 с. – С. 4.

¹¹ Майданик Л. Р. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України : моногр. / Л. Р. Майданик. – К., 2013. – 248 с. – С. 78.

Резюме

Верес І. Я. Організація колективного управління майновими авторськими та (або) суміжними правами.

У статті досліджуються ознаки організації колективного управління майновими авторськими і суміжними правами. Зокрема, організації колективного управління – це об'єднання суб'єктів авторського права та (або) суміжних прав (непідприємницькі товариства). Організації колективного управління здійснюють колективне управління авторськими та (або) суміжними правами на підставі договорів або на підставі закону. Здійснюючи колективне управління авторськими і суміжними правами, організації колективного управління виступають представниками суб'єктів авторського і (або) суміжних прав. Запропоновано визначення поняття організації колективного управління майновими авторськими та (або) суміжними правами.

Ключові слова: колективне управління, непідприємницькі товариства, договір доручення, авторські права, суміжні права.

Резюме

Верес І. Я. Организация коллективного управления имущественными авторскими и (или) смежными правами.

В статье исследуются признаки организации коллективного управления имущественными авторскими и смежными правами. В частности, организации коллективного управления – это объединение субъектов авторского права и (или) смежных прав (непредпринимательские общества). Организации коллективного управления осуществляют коллективное управление авторскими и (или) смежными правами на основании договоров или на основании закона. Осуществляя коллективное управление авторскими и смежными правами, организации коллективного управления выступают представителями субъектов авторского и (или) смежных прав. Предложено определение понятия организации коллективного управления имущественными авторскими и (или) смежными правами.

Ключевые слова: коллективное управление, непредпринимательские общества, договор поручения, авторские права, смежные права.

Summary

Veres I. The collective management organization of copyright and proprietary (or) related rights.

The article investigates the features of collective management organizations of copyright and related proprietary rights. The collective management organizations are the associations of copyright and (or) related rights (non-commercial partnership) subjects. Collective management organizations performs collective management of copyright and (or) related rights according to the contracts or law. Through the collective management of copyright and related rights, collective management organizations act as representatives of copyright and (or) related rights subjects. The definition of collective management organization of copyright and proprietary (or) related rights is proposed.

Key words: collective management, non-commercial partnership, agency agreement, copyright, related rights.

УДК 347.783: 347.788.5

О. О. КУЛІНІЧ

Ольга Олексіївна Кулініч, кандидат юридичних наук, доцент, доцент Національного університету «Одеська юридична академія»

ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИРОДИ ТА ЗМІСТУ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ НА ВЛАСНЕ ЗОБРАЖЕННЯ

Питання про право на власне зображення має давню історію й неоднозначно вирішувалося законодавствами багатьох країн у різні епохи. У цивільному законодавстві України, як і законодавстві дореволюційного періоду та радянському, не закріплюється право фізичної особи на власне зображення, але фізичним особам гарантується захист їх інтересів при проведенні фото-, кіно-, теле- та відеозйомок та охорона інтересів фізичної особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах. Відсутність законодавчо визначеної позиції щодо природи та змісту зазначеного права призводить до плутанини у теоретичних дослідженнях, зокрема при розмежуванні прав на «зображення» та «зовнішній вигляд» як нематеріальних благ фізичної особи.

У науковій літературі питання визначення природи, змісту права фізичної особи на власне зображення викликали неабиякий інтерес у науковців, але, на жаль, єдиної концепції охорони даного права, з урахуванням сьогочасних реалій, вироблено не було. Серед учених слід відмітити праці І. С. Вольмана, В. Б. Гуревича, А. В. Завадського, Л. О. Красавчикової, П. І. Міллера, В. А. Мікрюкова.

Завданням даної статті є вироблення підстав для здійснення класифікації наукових поглядів щодо визначення природи та змісту права фізичної особи на власне зображення.